

Wykaz skrótów
str. 11

Przedmowa
str. 17

Rozdział I. Kryteria rozpoznania zakażenia nabytego w szpitalu. Definicje.
Kontrowersje (Andrzej Denys)
str. 19

1. Objawy zakażeń szpitalnych decydujące o rozpoznaniu
str. 21

1.1. Zakażenia w drogach moczowych
str. 21

1.2. Zakażenie miejsca operowanego
str. 22

1.3. Zakażenia krwi
str. 23

1.4. Zakażenia kości i szpiku
str. 24

1.5. Zakażenia ośrodkowego układu nerwowego
str. 24

1.6. Zakażenia układu krążenia
str. 26

1.7. Zakażenia narządu wzroku, ucha, nosa, gardła i jamy ustnej
str. 28

1.8. Zakażenia górnego odcinka układu oddechowego
str. 30

1.9. Zakażenia w układzie pokarmowym
str. 30

1.10. Zakażenia dolnych dróg oddechowych inne niż zapalenie płuc
str. 32

1.11. Zakażenia w układzie płciowym
str. 33

1.12. Zakażenia skóry i tkanki podskórnej
str. 33

1.13. Martwica powięzi, zgorzel, zapalenie mięśni, zapalenie węzłów chłonnych i naczyń limfatycznych
str. 33

1.14. Zakażenia w przebiegu oparzeń
str. 34

1.15. ropień sutka, zapalenie gruczołu piersiowego
str. 34

1.16. infekcja okolic pępka u noworodków
str. 34

1.17. Zakażenie miejsca po obrzezaniu
str. 35

1.18. infekcje wielonarządowe
str. 35

1.19. Zapalenie płuc
str. 35

piśmiennictwo
str. 36

Rozdział II. Czynniki etiologiczne zakażeń szpitalnych (Monika Bigos, Monika Łysakowska) str. 39

1. Zakażenia bakteryjne
str. 39

1.1. Zakażenia o etiologii *Staphylococcus* spp.
str. 39

1.2. Zakażenia wywoływane przez *Streptococcus* spp.
str. 43

1.3. Zakażenia powodowane przez bakterie *enterococcus* spp.
str. 46

1.4. Zakażenia powodowane przez *clostridium difficile*
str. 48

1.5. Zakażenia wywoływane przez pałeczki jelitowe z rodziny *enterobacteriaceae*
str. 49

1.6. Zakażenia Gram-ujemnymi pałeczkami niefermentującymi
str. 53

1.7. inne bakterie wywołujące zakażenia szpitalne
str. 57

2. Zakażenia wirusowe
str. 57

2.1. Zakażenia szpitalne wywoływane przez wirusy hepatotropowe
str. 57

2.2. Zakażenia szpitalne wywoływane przez HiV
str. 64

2.3. Szpitalne zakażenia układu pokarmowego powodowane przez wirusy
str. 65

2.4. Wirusowe zakażenia szpitalne układu oddechowego
str. 66

2.5. i inne wirusowe czynniki etiologiczne zakażeń szpitalnych
str. 70

3. Grzybicze czynniki etiologiczne zakażeń szpitalnych
str. 70

4. Zakażenia szpitalne powodowane przez priony
str. 71

piśmiennictwo
str. 73

Rozdział III. Układ odpornościowy i wpływ zaburzeń w jego funkcjonowaniu na rozwój zakażeń
(Monika Bigos, Monika Łysakowska)
str. 82

1. rola flory fizjologicznej
str. 82

1.1. Bariery fizyczne
str. 82

1.2. Flora naturalna
str. 82

1.3. Flora fizjologiczna skóry
str. 83

1.4. Flora fizjologiczna nosa, jamy ustnej i górnego odcinka układu oddechowego
str. 84

1.5. Flora układu pokarmowego
str. 85

1.6. Naturalna flora cewki moczowej
str. 88

1.7. Naturalna flora pochwy

str. 88

1.8. Naturalna flora spojówki
str. 90

2. Główne komponenty układu odpornościowego
str. 90

2.1. Odporność nieswoista
str. 90

2.2. Odporność swoista
str. 94

3. Zakażenia u pacjentów z zaburzeniami odporności
str. 98

3.1. Zakażenia w przebiegu pierwotnych niedoborów immunologicznych
str. 98

3.2. Zakażenia w przebiegu wtórnych niedoborów immunologicznych
str. 106

piśmiennictwo
str. 114

**Rozdział IV. Racjonalna terapia antybiotykowa i chemioterapia jako element zapobiegania zakażeniom szpitalnym
(Andrzej Denys)
str. 125**

1. Zasady ogólne
str. 125

1.1. Różnice we florze bakteryjnej wywołującej zakażenia pozaszpitalne i szpitalne
str. 127

1.2. Drobnoustroje odpowiedzialne za zakażenia wśród pacjentów z neutropenią
str. 128

2. Skuteczność terapii antybiotykowej
str. 128

2.1. Skuteczność kliniczna
str. 130

2.2. Optymalizacja terapii poprawiająca skuteczność leczenia
str. 131

2.3. Zasady stosowania antybiotyku
str. 132

2.4. Czas trwania leczenia
str. 133

3. Charakterystyka poszczególnych grup antybiotyków
str. 134

4. Terapia antybiotykowa miejscowa i ogólna
str. 138

5. Zakażenia dróg moczowych i układu oddechowego
str. 139

5.1. Zakażenia dróg moczowych
str. 139

5.2. Zakażenia dolnego odcinka układu oddechowego
str. 141

6. Znaczenie zakażeń wirusowych
str. 144

7. Zasady kontroli terapii antybiotykowej na podstawie tzw. kategorii dostępu
str. 146

8. Nowe sposoby leczenia
str. 149

piśmiennictwo
str. 153

Rozdział V. Profilaktyczne stosowanie antybiotyków (Andrzej Denys) str. 156

1. Ogólne zasady
str. 156

2. Wskazówki dotyczące okołooperacyjnego stosowania antybiotyków
str. 159

3. p odstawy terapii empirycznej
str. 163

piśmiennictwo
str. 165

Rozdział VI. Zakażenie miejsca operowanego (Ryszard Marciniak) str. 167

1. Definicje zakażeń miejsca operowanego
str. 168

1.1. Powierzchnowe zakażenie miejsca operowanego
str. 168

1.2. Głębokie zakażenie miejsca operowanego
str. 169

1.3. Zakażenie narządów lub jam ciała
str. 170

2. Klasyfikacja zakażenia miejsca operowanego zależnie od lokalizacji
str. 171

2.1. Mikrobiologia zakażeń miejsca operowanego
str. 173

3. Klasyfikacja ran zależnie od stopnia czystości
str. 174

4. c zynniki zwiększające ryzyko zakażenia
str. 176

4.1. Ocena ryzyka zakażenia miejsca operowanego
str. 176

4.2. Wybrane czynniki ryzyka
str. 180

5. Profilaktyka antybiotykowa
str. 182

6. Podsumowanie
str. 185

piśmiennictwo
str. 186

Rozdział VII. Zakażenia szpitalne u chorych na przewlekłą chorobę nerek i u chorych na cukrzycę (Dariusz Moczulski) **str. 190**

1. Zakażenia szpitalne związane z przewlekłą chorobą nerek
str. 191

1.1. Zakażenia szpitalne u chorych z przewlekłą chorobą nerek w okresie przeddializacyjnym
str. 192

1.2. Zakażenia szpitalne u chorych leczonych zabiegami hemodializ
str. 192

1.3. Zakażenia szpitalne u chorych leczonych dializą otrzewnową

str. 194

1.4. Zakażenia szpitalne u chorych po transplantacji nerki
str. 195

1.5. Zakażenia szpitalne u chorych z ostrym uszkodzeniem nerek
str. 195

2. Zakażenia szpitalne u chorych na cukrzycę
str. 196

2.1. Upośledzony układ obronny
str. 196

2.2. Zakażenia ran operacyjnych
str. 196

2.3. Szpitalne zapalenia płuc u chorych na cukrzycę
str. 197

2.4. Zakażenia szpitalne u chorych na cukrzycę z oparzeniami
str. 197

2.5. Zakażenia szpitalne u chorych na cukrzycę wymagających cewnikowania pęcherza
moczowego
str. 197

2.6. Zespół stopy cukrzycowej
str. 198

piśmiennictwo
str. 198

Rozdział VIII. Zakażenia szpitalne w ortopedii (Zbigniew Dudkiewicz) **str. 201**

1. Bakteriologia rany urazowej i stan układu odpornościowego a rozwój powikłań
infekcyjnych u chorych o profilu chirurgicznym
str. 204

2. Potencjalne źródła zakażeń szpitalnych u pacjentów oddziałów urazowo-
ortopedycznych
str. 210

3. Skutki ekonomiczne zakażeń szpitalnych w ortopedii
str. 217

4. Możliwości zapobiegania zakażeniom na oddziałach ortopedycznych
str. 223

piśmiennictwo
str. 228

Rozdział IX. Zapobieganie zakażeniom w sytuacjach zdarzeń masowych (Andrzej Polański)
str. 233

1. Definicja zdarzeń
str. 234

2. Ratownictwo medyczne
str. 235

3. Zapobieganie zakażeniom w czasie wypadków masowych
str. 236

3.1. Zapobieganie szerzeniu się chorób zakaźnych
str. 238

3.2. Segregacja medyczna
str. 239

3.3. Szpital polowy
str. 241

3.4. Ocena sytuacji epidemiologicznej
str. 243

4. p rzykłady zdarzeń masowych
str. 244

5. euro 2012
str. 254

piśmiennictwo
str. 256

Rozdział X. Zakażenia szpitalne jako przedmiot działań organizacji międzynarodowych (Jacek Michalak)
str. 259

1. Zakażenia szpitalne w ujęciu międzynarodowym
str. 259

2. Struktura Unii europejskiej, jej instytucje i działania na rzecz zdrowia
str. 262

3. Zalecenia rady Unii europejskiej
str. 267

4. Wdrażanie działań przez radę Unii
str. 277

5. Zalecenia światowej Organizacji Zdrowia
str. 280

polityka zdrowotna
str. 282

Higiena rąk
str. 282

środki ochrony osobistej
str. 282

Higiena oddychania i etykieta przy kaszlu
str. 283

piśmiennictwo
str. 287

Rozdział XI. Zakażenia szpitalne jako problem zarządczy i miernik jakości opieki w szpitalu
(Jacek Michalak)
str. 290

piśmiennictwo
str. 317

Rozdział XII. Farmakoekonomiczne aspekty postępowania w zakażeniach szpitalnych
(Jacek Michalak, Daria Orszulak-Michalak)
str. 320

1. Wykorzystanie farmakoekonomiki w zwalczaniu zakażeń szpitalnych
str. 320

2. rola serwisu farmaceutycznego w zwalczaniu zakażeń szpitalnych
str. 333

piśmiennictwo
str. 343

Streszczenie
str. 347